

[Stensballe.]

Byggevirksohmheden. Der tilføjes den Bestemmelse, at Bygningsraadet's Medlemmer ikke maa udføre eller deltage i Udførelsen af Statens Byggearbejder eller af Arbejder, der faar Tilskud fra Staten, hvad der er et naturligt Krav. De faar et aarligt Honorar og ansættes paa 4 Aar; de kan i særlige Tilfælde tilkalde specielt sagkyndige. Om Omfanget af deres Virksomhed siges det dernæst, at forinden en Bevilling søges, skal for dette Bygningsraad forelægges ethvert Forslag til Opførelse af nye Statsbygninger samt Om- og Tilbygninger, saafremt Udgifterne til Bygnings- og Ingeniørarbejderne anslaaes til mindst 20 000 Kr., og endvidere Forslag til selvstændige husbygningstekniske Nyanlæg, hvortil Udgifterne anslaaes at ville andrage mindst 5 000 Kr. Der gøres dog den Begrænsning, at for saa vidt angaar Krigs- og Marineministeriets Bygninger, skal kun Forslag vedrørende Beboelsesbygninger samt Kaserner, Sygehuse og lignende forelægges; det vil altsaa sige, at de særlige militærtekniske Anlæg undtages. Udvalget har for øvrigt modtaget en Henvendelse fra Ingeniørkorpset, hvori det fraraades, at Krigsministeriets Bygningstjeneste knyttes til nye og oprøvede Institutioner under et andet Ministerium. Dette sker heller ikke, men Udvalget har altsaa ment, det var i Statens Interesse, at Forslag angaaende Krigs- og Marineministeriets Beboelsesbygninger samt Kaserner, Sygehuse og lignende forelægges Bygningsraadet. For Statsbanernes samt Post- og Telegrafvæsenets Bygninger er der ogsaa en Undtagelsesbestemmelse, idet Forslag kun skal forelægges, naar de gælder Beboelsesbygninger og egentlige Stations-, Post- og Telegrafbygninger. Og da det her drejer sig om kollektive Bevillinger, bestemmes det, at Forelæggelsen blot skal ske i betimelig Tid, forinden Licitation eller Udbydelse finder Sted. Endelig bestemmes det i § 1, Stk. 9, at et hvilket som helst Spørgsmaal vedrørende en Statsbygning eller en Bygning, hvori Staten paa anden Maade er interesseret, kan forelægges Bygningsraadet til Udtalelse.

Hvad angaar selve Omraadet for Statens Bygningsraad, er det en Forudsætning, at den raadgivende Virksomhed i det væsentlige skal dreje sig om økonomiske og tekniske Spørgsmaal, derunder Omfanget af Byggeprogrammet. Der er jo ikke mindst paa dette Omraade syndet stærkt adskillige Steder, f. Eks. ved Opførelsen af alt for store Skoler og alt for store Tjenesteboliger.

Her kan man ikke helt og holdent skyde Skylden paa Arkitekterne, hvad enten det nu har været en kgl. Bygningsinspektør eller en privat Arkitekt, thi det er vist i ikke mindre Grad de Styrelser, der har skullet bygge, som har presset paa for at faa det stort og rigeligt; men Arkitekterne har ofte ikke haft tilstrækkelig Modstandsevne overfor overdrevne Krav. Vi mener derfor, at det ikke mindst for at modvirke for store Byggeprogrammer vil være heldigt og af meget stor Betydning at faa nedsat et saadant sagkyndigt og uafhængigt Bygningsraad til Støtte for Ministerierne og for Finansudvalgene, og vi mener ogsaa, at et saadant Bygningsraad indirekte vil komme til at virke godt. Naturligvis kan Ministerierne godt forlange, at Bygningsraadet skal udtale sig om Betimeligheden af en Bygning's Opførelse i det hele, men det kan ikke være Bygningsraadet's Opgave at træffe Afgørelse herom, det maa det lade Ministerierne og Bevillingsmyndighederne om. Derimod kan det være en Opgave for Raadet at udtale sig om, hvorvidt det vil være økonomisk forsvarligt og økonomisk rigtigt f. Eks. at gaa til en Bygning's Hovedstandsættelse med dertil sig knyttende Udvidelse eller til Opførelse af en helt ny Bygning. Men selve Betimeligheden af, hvorvidt en Bygning skal opføres eller ej, er naturligvis ikke et Spørgsmaal, som Bygningsraadet skal afgøre.

Den anden Opgave, som skal tillægges Bygningsraadet, omtales i § 2, hvori der staar:

„Inden Udløbet af 3 Aar efter Bygningsraadet's Oprettelse afgiver Raadet paa Grundlag af de ved dets Virksomhed indhøstede Erfaringer til Indenrigsministeren en Betænkning angaaende en endelig Ordning af de Statens Bygningsvæsen vedrørende Forhold.“

Udvalget har ment, at en endelig Ordning bedst kan bringes i Forslag paa Grundlag af en Betænkning fra en Instans, hvori der sidder uafhængige, paa Byggeomraadet sagkyndige Folk — sagkyndige, saavel hvad økonomiske som tekniske Forhold angaar —, og fra en Instans, som gennem et kortere Aaremaal ved direkte Arbejde med Statens Byggesager har faaet fornødent Kendskab til Statens Bygningsvæsen's hele Omraade og til alle de Forhold, der ved en Nyordning bør tages i Betragtning. Herunder vil man naturligvis ogsaa komme til at drøfte, hvorvidt man bør blive staaende ved eller eventuelt udvide den nedarvede Distriktsordning, eller om man maaske med lige saa gode økonomiske, tekniske og kunstneriske Resultater